

Web 2.0 Eğitime Yönelik Gerçekleştirilen Bilimsel Bir Etkinliğin Değerlendirilmesi: Katılımcı Görüşleri¹

Serhat ALTIOK²

Erman YÜKSELTÜRK³

Memet ÜÇGÜL⁴

Özet

Bu çalışmada, TÜBİTAK'ın Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı desteğiyle gerçekleştirilen "Öğretmen Adaylarına Yönelik Web 2.0 Araçlarının İncelenmesi ve Öğrenme Ortamlarında Kullanımı Semineri"ne katılan öğretmen adaylarının görüşleri incelenmiştir. 8-12 Şubat 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen etkinlikte, öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarının sağladığı sosyal, işbirlikçi, paylaşımlı, etkileşimli sanal ortamlarda öğrencilere rehberlik edebilmeleri için gerekli pedagojik bilgi ve beceriler aktarılmıştır. Web 2.0 araçları belirlenen sekiz ayrı başlık altında, "Sosyal Ağlar (Facebook, Twitter, Youtube, Delicious, Pinterest)", "İnteraktif Sunum Araçları (Prezi, SlideShare, PowToon)", "Çevrimiçi Depolama ve Dosya Paylaşım Araçları (Dropbox, Google Drive, Yandex Disk)", "Web Günceleri ve İşbirlikli Yazarlık Araçları (Blog, Wikipedia, Wikispaces)", "Çevrimiçi Anket ve Sınav Araçları (Google Doc, Survey Monkey, Poll Everywhere)", "Animasyon ve Video Araçları (GoAnimate, Creaza, Animoto, Kerpoof)", "Kavram Haritası ve Çizim Araçları (Bubbl.us, Cacao, Scribblar)", "İçerik Yönetim Sistemleri (Moodle, Edmodo, Edublogs, Wordpress)" gibi ele alınarak eğitim ortamında nasıl kullanılabilceği uygulamalı olarak gösterilmiştir. Etkinliğe 17 farklı üniversite, 10 farklı bölümden toplam 40 öğretmen adayı katılmıştır. Etkinlik sonrasında, öğretmen adaylarının görüşleri anket yoluyla toplanmıştır. Öğretmen adayları özellikle etkinlik bünyesinde eğitim veren akademisyenler ve etkinlik sonrası kazanımlar hakkında olumlu görüşler belirtmiştir. Ayrıca, benzer etkinlik konuları hakkında önerilerde bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Web 2.0 Eğitimi, Web 2.0 Araçları, Öğretmen Adayları

1. Giriş

Son yıllarda bilişim teknolojilerinde ortaya çıkan hızlı gelişmeler, iletişim araçlarını dolayısıyla da günlük hayatın yanı sıra çalışma ve eğitim ortamlarını da değiştirmektedir. Bir başka ifadeyle, bilgi ve iletişim teknolojilerinde gözlenen değişimler sosyal yaşamı değiştirdiği gibi bilgiye ulaşma, bilgiyi oluşturma, bilgiyi kullanma gibi gereksinimleri bulunan eğitim ve iş ortamlarını da yeniden şekillendirmektedir. Başarıyı arttırmak ve performansı yükseltmek için gereksinim duyulan iletişim, etkileşim, aktivite vb. unsurların her seviyede ve kolayca yapılmasını sağlayan yeni ortamların işe koşulması, eğitim ortamındaki rolleri ve yetkinlik gereksinimlerini de hızla değiştirmektedir (Trilling & Fadel, 2009).

Öğrencilerden içinde bulunduğu yüzyılın getirileri sonucunda eleştirel düşünebilme, analiz ve sentez yapabilme, işbirliği içinde çalışabilme, yenilikçi ve üretken olabilme gibi temel becerilerin yanı sıra bilgi, medya ve teknoloji okur-yazarlığı gibi yeterlikler beklenmektedir. Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri olan öğretmenlerden ise 21. yüzyılın eğitim ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeyde bilgi teknolojilerini kullanması, konu alanına hâkim olması, konunun özelliğine uygun öğretim yöntem ve tekniklerini kullanabilmesi, aktif katılımı sağlayabilmesi gibi teknolojik, pedagojik ve alan bilgisi yeterliklerine sahip olması beklenmektedir (İlhan, 2004). Bu gereksinimlerin bir sonucu olarak teknoloji konusunda bilgi ve beceri sahibi olan öğretmen ve öğrencilerden bu bilgileri hayatlarında etkili bir şekilde kullanmaları beklenmektedir (Günüç, Odabaşı ve Kuzu, 2013).

Web 2.0 araçları olarak adlandırılan yeni nesil internet teknolojileri; iletişim, etkileşim, bilgi paylaşımı ve bilgiye kolay erişim, işbirlikçi içerik oluşturma, içerik depolama ve paylaşma, değerlendirme, görselleştirme gibi imkânları, her seviyede katılımcının kolayca yapabileceği basitlikte sunmaktadır (Ajjan & Hartshorne, 2008; Altun, 2008). Bu yeni teknolojiler sundukları avantajlar ve kolay kullanımları sayesinde, öğrenci ve öğretmenlere ihtiyaç duydukları kolaylık ve desteği sağlamaktadır. Öğrenme ortamlarında öğrencilerin aktif katılımı olmalarının ve içeriğe katkıda bulunmalarının teşvik edildiği günümüzde Web 2.0 araçlarıyla öğrencilerin içerik oluşturma, içeriği manipüle etme, içeriği denetleme ve sosyalleşme imkânları sağlanmaktadır. Bu bağlamda, Web 2.0 araçlarının eğitim sistemindeki değişimi destekleyen bir teknolojik yenilik olduğu düşünülmekte ve eğitim ortamlarına adapte edilmesi tavsiye edilmektedir (Elmas & Geban, 2012). Son dönemde eğitim öğretim sürecinde kullanılacak Web 2.0 araçlarının sayısı ve sunduğu imkanların çeşitliliği giderek artmaktadır. Bu nedenle benzer özellikteki araçlar özelliklerine göre belli başlıklar altında sınıflandırılmakta ve bu sınıflandırma her geçen gün değişmekte ve genişlemektedir (Tablo 1'de görülmektedir):

¹ Bu çalışma, 4. Uluslararası Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Çalışma, TÜBİTAK'ın Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı tarafından desteklenmiştir.

² Araş. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, serhataltiok@hotmail.com

³ Sorumlu Yazar: Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, eyukselturk@gmail.com

⁴ Yrd. Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, memet3gul@gmail.com

Tablo 1

Web 2.0 Araçlarının Temel Sınıflandırılması

Animasyon Araçları	Kodlama Araçları	Sınıf Yönetim Araçları
Anket Araçları	Logo Tasarım Araçları	Sunum Araçları
Depolama ve Dosyalama Araçları	Müzik ve Ses Araçları	Takım ve Grup Oluşturma Araçları
Dijital Pano Araçları	Oyun Geliştirme Araçları	Takvim, Çizelge Uygulamaları
Elektronik Kitap Araçları	Sosyal Paylaşım Siteleri	Metin ve Yazarlık Araçları
Fotoğraf ve Resim Araçları	Poster ve Afiş Araçları	Video Konferans Araçları
Harita Araçları	Sanal Gerçeklik Araçları	Video Araçları
Karikatür ve Çizim Araçları	Test ve Sınav Araçları	Web Geliştirme Araçları

Web 2.0 araçlarının tercih edilmesinin en önemli nedeni, sadece verilen bilgilerin ekranda okunmasından ziyade, ortak bir akılla birçok kullanıcıyı bir arada sosyal ve aktif bir ortamda aynı hedefe ya da ürüne odaklayabilmesidir (O'Reilly, 2007). Bu araçların potansiyel faydalarından yararlanmak isteyen eğitimcilerin, öncelikle bu alandaki yeniliklerden haberdar olmaları ve bu teknolojileri etkili ve verimli bir şekilde kullanabiliyor olmaları beklenmektedir. Bu nedenle, bu teknolojilerin avantajlarının, sınırlılıklarının ve eğitim öğretim ortamlarına adapte edilme sürecindeki kullanılacak yöntemlerin öğretmen adaylarına mezun olmadan aktarılması ve özelliklerini, etkilerini ve kullanım alanlarını bilen eğitimcilerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda, 8-12 Şubat 2016 tarihlerinde TÜBİTAK'ın desteğiyle "Öğretmen Adaylarına Yönelik Web 2.0 Araçlarının İncelenmesi ve Öğrenme Ortamlarında Kullanımı Semineri" başlıklı bilimsel bir etkinlik düzenlenmiştir. Bu çalışmada, etkinliğe katılan öğretmen adaylarının görüşleri, farklı başlıklar altında incelenmiştir.

2. Yöntem**2.1. Araştırmanın Deseni**

Bu araştırma, üzerinde çalışılan olguya ilişkin özellikleri betimlemek amacıyla yürütülen betimsel bir çalışmadır. Betimsel çalışmalar, adından da anlaşılacağı gibi, üzerinde çalışılan olguya ilişkin özellikleri betimlemek amacıyla yürütülür (Fraenkel & Wallen, 2009). Araştırmada, öğretmen adaylarının etkinlik programı hakkındaki görüşleri betimsel olarak incelenmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın araştırma grubu, etkinliğe katılan 40 öğretmen adayından oluşmaktadır. Tablo 2'de görüldüğü üzere bu adaylar, 17 farklı üniversiteden 10 farklı bölümün 3.ve 4. sınıf lisans öğrencilerinden seçilmiştir. Bunların 9'u bay, 31'i bayan ve katılımcıların 13'ü üçüncü sınıfta, 27'si ise lisans son sınıfta öğrenim görmektedir.

Tablo 2

Katılımcıların Özellikleri

Üniversite Adı	N	%	Üniversite Adı	N	%
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	6	15	Hacettepe Üniversitesi	2	5
Akdeniz Üniversitesi	2	5	İstanbul Üniversitesi	3	7,5
Aksaray Üniversitesi	2	5	Kırıkkale Üniversitesi	4	10
Alaaddin Keykubat Üniversitesi	1	2,5	Marmara Üniversitesi	2	5
Amasya Üniversitesi	1	2,5	Niğde Üniversitesi	1	2,5
Boğaziçi Üniversitesi	6	15	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	2,5
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	2,5	Sakarya Üniversitesi	4	10
Erciyes Üniversitesi	1	2,5	Yeni Yüzyıl Üniversitesi	1	2,5
Gazi Üniversitesi	2	5			

Katılımcılar, 40 ayrı üniversite, 18 ayrı bölümden toplam 217 başvuru (46 Bay, 171 Bayan) arasından üniversite dağılımı, sınıf düzeyi, cinsiyet, not ortalaması ve başvuru formunda yer alan 5 adet açık uçlu soruya verilen yanıtlara göre seçilmiştir. Etkinliğe seçilen katılımcıların öğrenim gördüğü bölümlerin dağılımı Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3

Katılımcıların Eğitim Aldığı Bölümler

Bölüm Adı	N	%	Bölüm Adı	N	%
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	4	10	İngilizce Öğretmenliği	7	17,5
Coğrafya Öğretmenliği	1	2,5	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	2	5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği	4	10	Sınıf Öğretmenliği	5	12,5
Fen Bilgisi Öğretmenliği	7	17,5	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	2	5
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	7	17,5	Türkçe Öğretmenliği	1	2,5

2.3. Etkinlik Hakkında

Etkinlik, TÜBİTAK'ın Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı desteğiyle 08-12 Şubat 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Etkinlik boyunca, öğretmen adaylarına Web 2.0 ortamlarının sağladığı sosyal, işbirlikçi, paylaşımlı, etkileşimli sanal ortamlarda öğrencilere rehberlik edebilmeleri için gerekli pedagojik bilgi ve beceriler aktarılmış ve seçilen Web 2.0 araçlarının eğitim ortamlarında nasıl kullanılabileceğine yönelik uygulamalı bir eğitim verilmiştir.

Etkinliğe çocukların eğitiminde önemli yer tutan temel pedagojik kavramların anlatılmasıyla başlanmış ve Web 2.0 araçlarının eğitime entegrasyonunun pedagojik açıdan incelenmesiyle devam edilmiştir. Daha sonra belirlenen sekiz başlık altında yer alan tüm araçlar tanıtılarak, kurulum ve üyelikler gerçekleştirilmiştir. Bu sekiz başlık ve örnek araçlar ise araştırmacılar tarafından şu şekilde belirlenmiştir:

- Sosyal Ağlar (Facebook, Twitter, Youtube, Delicious, Pinterest)
- İnteraktif Sunum Araçları (Prezi, SlideShare, PowToon)
- Çevrimiçi Depolama ve Dosya Paylaşım Araçları (Dropbox, Google Drive, Yandex Disk)
- Web Günceleri ve İşbirlikli Yazarlık Araçları (Blog, Wikipedia, Wikispaces)
- Çevrimiçi Anket ve Sınav Araçları (Google Doc, Survey Monkey, Poll Everywhere)
- Animasyon ve Video Araçları (GoAnimate, Creaza, Animoto, Kerpoof)
- Kavram Haritası ve Çizim Araçları (Bubbl.us, Cacoo, Scribblar)
- İçerik Yönetim Sistemleri (Edmodo, Edublogs, Wordpress)

Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılmasına yönelik uygulamalı eğitimi vermek üzere dört farklı üniversite, üç farklı bölümden uzmanlık alanlarına göre toplam yedi akademisyen eğitmen olarak görev almıştır. Etkinlik boyunca öğretmen adayları Kırıkkale Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü tarafından misafir edilmiş ve tüm masrafları (yol, konaklama, yemek vb.) TÜBİTAK tarafından karşılanmıştır.

2.4. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Etkinlikteki eğitimlerin tamamlanmasından sonra, öğretmen adaylarının etkinlik programını değerlendirmesi için 5 dereceli likert tipindeki 21 sorudan oluşan Etkinlik Değerlendirme Anketi (EDA) uygulanmış; ayrıca programın olumlu ve olumsuz yönlerini ve benzer etkinlikler için hangi konularını tercih edeceklerini derinlemesine öğrenebilmek için anket sorularına üç adet açık uçlu soru ilave edilmiştir:

- Seminer size hangi konularda katkı sağlamıştır, olumlu gördüğünüz yönleri detaylandırarak sıralayınız.
- Seminerde gördüğünüz eksik yanları ya da olumsuzlukları detaylandırarak sıralayınız.
- Benzer bir eğitime tekrar katılmayı düşünür müsünüz? Alanınızla ilgili başka hangi konularda eğitimlerin yapılmasını istersiniz? Gerekçelendirerek yazınız.

Anket, alan yazındaki benzer etkinlik ve seminerlerin değerlendirilmesi esnasında kullanılan ölçme ve değerlendirme araçları (Gökdere ve Çepni, 2005; Uzal, Erdem, Önen ve Gürdal, 2010) incelendikten sonra proje yürütücüsü koordinatörlüğünde etkinliğe katılan akademisyenler tarafından geliştirilmiştir. Farklı alanlardan 9 akademisyenden uzman görüşü alındıktan sonra gerekli görülen düzeltmeler yapılmış ve etkinliğe katılan öğretmen adaylarına uygulanmıştır. EDA 3 temadan oluşmaktadır. Bu temalardan biri 5 madde yer alan etkinliğin planlanması ve eğitim programıdır. Bir diğeri 10 madde bulunan etkinlik boyunca ders veren akademisyenler, son tema ise 6 maddeden oluşan etkinlik sonundaki kazanımlar hakkında soruları içermektedir. Toplanan nicel veriler ortalama, standart sapma veyüzde değerleriyle tablolar halinde sunulmuştur. Açık uçlu sorulara verilen cevaplardan elde edilen veriler, nitel veri çözümleme yollarından içerik analizi yaklaşımı kullanılarak temalara ayrıştırılmış (Yıldırım ve Şimşek, 2006) ve toplanan verilerin analizinde çeşitleme yapmak için kullanılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde uygulanan anketten elde edilen veriler ve bu verilere ilişkin istatistiksel bulgular ile açık uçlu sorulardan gelen nitel veriler sunulacaktır.

3.1. İstatistiksel Bulgular

Öğretmen adaylarına düzenlenen etkinlikle ilgili görüşlerini almak için uygulanan anketten elde edilen verilerin kategorilere göre dağılımı tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 4

	HİD	İD	O	İ	Çİ	Ort	SS
	%	%	%	%	%		
Eğitimin süresi	0	7.5	20	15	57.5	4.23	1.025
Eğitimin düzenlendiği tarih (zamanlaması)	0	0	12.5	27.5	60	4.47	.716
Eğitimin içeriğinin programın amacına uygunluğu	0	0	22.5	15	62.5	4.4	.841
Eğitim yöntemi ve tekniğinin konunun anlaşılabilirliği açısından uygunluğu	0	0	7.5	45	47.5	4.4	.632
Eğitim programının etkili ve verimli uygulanmasına yönelik araç-gereç ve dokümanın kullanımı	0	0	0	37.5	62.5	4.63	.490
Genel Ortalama	0	1.5	12.5	28	58	4.43	.766

* HİD: Hiç İyi Değil -, İD: İyi Değil -, O: Orta -, İ: İyi -, Çİ: Çok İyi -

Tablo 4 incelendiğinde uygulanmış olan anketteki maddelerin ortalama puanı 4.43 olduğu görülmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının genel olarak etkinliklerdeki eğitim içeriği, amacı, planlanması, kullanılan öğretim yöntem ve teknikler ile kullanılan araç-gereç ve dokümanlar hakkında görüşlerinin oldukça iyi düzeyde olduğunu göstermektedir. Yalnızca, ilk madde olan “Eğitim Süresi” maddesinin ortalama puanı 4.23 ile ortalamanın altında kaldığı ve eğitimin süresine yönelik görüşlerin diğerlerine oranla daha olumsuz olduğu görülmüştür.

Tablo 5

	OYS	YS	OY	Y	OTY	Ort	SS
	%	%	%	%	%		
Konuya hâkimiyeti (Alanında yeterli bilgi birikimine sahip)	0	0	0	30	70	4.70	.464
Konuyu uygun yöntem ve tekniklerle sunumu	0	0	0	52.5	47.5	4.48	.506
Zamanı etkin ve verimli bir şekilde kullanması	0	0	0	52.5	47.5	4.48	.506
Konuları açık, anlaşılır ve seviyeye uygun işlemesi	0	0	7.5	37.5	55	4.48	.640
Bilgiye ulaşma ve ilgili kaynakları kullanma konusunda katılımcıları bilgilendirmesi	0	0	0	45	55	4.55	.504
Motivasyonu sağlama ve iletişim kurma becerileri	0	0	0	15	85	4.85	.362
Konuyu daha etkili sunabilmek için gerekli olan araç-gereçleri, yerinde ve zamanında kullanması	0	0	7.5	15	77.5	4.70	.608
Faaliyet programına uyması	0	0	0	42.5	57.5	4.58	.501
Eğitimin içeriğini güncel konu ve çalışmalarla ilişkilendirmesi	0	0	15	7.5	77.5	4.63	.740
Eğitimin içeriğini öğrencilerin görev alanı ile ilişkilendirmesi	0	0	15	35	50	4.35	.736
Genel Ortalama	0	0	4.5	33.25	62.25	4.58	.579

Oldukça Yetersiz – OYS, Yetersiz – YS, Orta Düzeyde Yeterli – OY, Yeterli – Y, Oldukça Yeterli – OTY

Tablo 5 incelendiğinde ise anketteki maddelerin ortalama puanının 4.58 olduğu görülmektedir. Ayrıca, öğretmen adayları etkinlikteki akademisyenleri yüzde 95’in üzerinde bir oranla yeterli veya oldukça yeterli

görmektedir. Katılımcıların en olumsuz gördüğü madde ise eğitim içeriğinin öğrencilerin görev alanı ile ilişkilendirilmemesi (4.35) olarak belirlenmiştir. Bunun nedeni olarak akademisyenlerin genel olarak Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünden olmasından dolayı olabilir.

Tablo 6

Öğretmen Adaylarının Etkinlik Sonundaki Kazanımlar Hakkında Görüşleri

	KKM	KM	KS	K	KK	Ort	SS
	%	%	%	%	%		
Eğitim, Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılması konusunda yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	0	0	22.5	37.5	40	4.18	.781
Eğitim kişisel gelişimime olumlu katkı sağladı	0	0	7.5	30	62.5	4.55	.639
Eğitim motivasyonumu artırdı	0	0	0	37.5	62.5	4.63	.490
Eğitim öğretmenlik mesleğinde uygulayabileceğim yeni bilgi ve beceriler kazandırdı	0	0	15	22.5	62.5	4.48	.751
Eğitim öğretmen ya da öğretmen adayı meslektaşlarımla paylaşabileceğim yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandırdı	0	0	0	37.5	62.5	4.63	.490
Eğitim konuya olan ilgimi artırdı	0	0	0	30	70	4.70	.464
Genel Ortalama	0	0	7.5	32.5	60	4.53	.633

Kesinlikle Katılmıyorum - KKM, Katılmıyorum - KM, Kararsızım - KS, Katılıyorum - K, Kesinlikle Katılıyorum - KK

Tablo 6'ye bakıldığında, etkinliğin sağladığı kazanımlar temasının genel ortalaması 4.53 olup bu temadaki maddelere ilişkin görüşleri oldukça olumlu bulunmuştur. Bulgular, eğitimin en çok katılımcıların Web 2.0 teknolojilerine yönelik ilgisini arttırdığını ve mesleğinde uygulayabileceği yeni bilgi ve becerileri kazandığını göstermektedir. Ayrıca, öğretmenler kişisel gelişimlerine katkı sağladığını öğretmen adayı meslektaşlarıyla paylaşabileceği yeni mesleki bilgi ve beceriler kazandığını düşünmektedir.

3.2. Etkinlik Hakkında Görüşler

Ankette, öğretmen adaylarına yöneltilen üç açık uçlu soru ile düzenlenen etkinliğin olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin derinlemesine bilgiler toplanmıştır.

Toplanan nitel verilere göre, bütün katılımcılar genel olarak etkinliklerin içeriğinden, planlanmasından ve akademisyenlerden memnun ayrıldıklarını belirtmiştir ve benzer bir etkinlik olması durumunda tekrar katılacaklarını ifade etmiştir. Örneğin bir öğrenci durumu şöyle ifade etmiştir: “Bir haftalık eğitimlerden çok memnun ayrılıyoruz. Umarım benzer etkinliklerden bizleri tekrar haberdar edersiniz.”

Etkinlik hakkındaki en büyük eleştiri nicel verilere de yansıyan eğitim süresi maddesidir ve katılımcıların geneli eğitimin süresini yetersiz bulmuştur. Bunun gerekçesi olarak ise ifade edilen bazı öğrenci görüşleri şu şekildedir: “8 başlıkta nerdeyse 20 aracı kullanmayı öğrendik, daha fazla örnek yaparak pekiştirme imkânı olmadı. Keşke eğitim 2 hafta yapılsaydı da her başlık yarım gün değil tam gün öğrenilseydi.” Başka bir öğrenci ise: “Eğitime geldik, alıştık derken bir anda bitti. Grup olarak da projelerin yapılması faydalı olurdu. Örneğin ikinci hafta da eklenip orada da bölümümüze göre gruplar oluşturulsa ve grup projeleri geliştiresek daha etkili olurdu.”

Katılımcıların, eğitim veren akademisyenleri değerlendirdiği ikinci temaya ilişkin görülen en olumsuz madde eğitimin içeriğini öğrencilerin görev alanı ile ilişkilendirmesi olarak görülmüştür. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar incelendiğinde bu konudaki olumsuzluk bir öğrenci tarafından şu şekilde ifade edilmiştir: “Uygulamalar çok farklı bölümlerden öğrenciler olduğu için genel kullanıma yönelik hazırlanmış, öğrenim gördüğümüz bölüme yönelik uygulamalar gün sonunda yarım kaldı ya da hiç yapılamadı.”

Katılımcıların eğitim sonunda edindiği kazanımlarına ilişkin Web 2.0 teknolojilerinin kullanımına yönelik ilgilerinin artması en çok ifade edilen sözcüklerdir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar incelendiğinde Web 2.0 araçlarının çoğuyla ilk defa bu seminerde tanışmış olmalarına rağmen bu eğitim sayesinde kolayca kullanabileceklerini gördüklerini de ifade etmişlerdir. Örneğin bir öğrenci: “birçok aracı ilk defa gördüm ama kullanımı çok kolaydı” şeklinde ifade etmiştir.

Ayrıca, katılımcılar, farklı üniversitelerden öğrenciler arasında oluşan sosyal ortam ve başka üniversitelerden gelen aynı bölüm öğrencilerinin birbiri hakkında edindikleri bilgileri etkinliğin diğer kazanımları arasında sıralamıştır. Eğitim verilen laboratuvarlarda zaman zaman yaşanan internet kesintileri ise olumsuz bulunan diğer bir sonuç olarak görülmüştür.

Benzer etkinliklere katılmak isteyen birçok öğretmen adayı katılmak istediği seminer konu başlıklarını şu şekilde sıralanmaktadır:

- Sanal Gerçeklik Geliştirme Araçları
- Görsel Programlama Araçları
- Video Konferans Araçları
- Web Tasarım Araçları

4. Tartışma ve Sonuç

Son yıllardaki hızlı gelişen teknoloji ile birlikte insanların birbirleriyle iletişim kurmaları son derece kolaylaşmış ve dünya küçük bir köy haline gelmiştir (İşman ve Albayrak, 2014). Dünyanın bu kadar küçülmesini sağlayan en önemli iletişim teknolojilerinin başında Web 2.0 araçları gelmektedir. Web 2.0 kavramının sosyal medya ile eşanlı kullanıldığı günümüzde bloglar, vikiler, video paylaşım siteleri ve sosyal ağların birçok sektörde yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.

Web 2.0 araçlarının sahip olduğu birçok özellik nedeniyle eğitim ortamlarında da kullanılabileceği fikrini doğurmuştur. Özellikle öğrencinin öğretmen ve içerik ile etkileşim kurmasını kolaylaştırması ve işbirlikli öğrenme ile öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmalarını ve geliştirmelerini desteklemesi gibi faydaları birçok araştırmacı tarafından vurgulanmaktadır (Özmen ve diğerleri, 2011). Diğer yandan eğitim ortamlarında kullanılan bu yeni öğrenme ortamlarıyla öğrenci ve öğretmenlerinin rollerinin değiştiği söylenmektedir. Özellikle, Web 2.0 araçlarının yalnızca sosyal ağlardan ibaret olmadığı ve mevcut birçok aracın öğrenci gereksinimlerini karşılamak için kullanılabileceğinin fark edilmesiyle beraber öğretmenlerin bu teknolojiler hakkında bilgi ve becerilere sahip olması beklenmeye başlanmıştır. Son dönemde Web 2.0 araçlarıyla ilgili bilgi ve becerilerin edinilmesi için öğretmen adaylarına ve öğretmenlere yönelik farklı etkinlikler düzenlenmektedir. Bu çalışmada da TÜBİTAK tarafından desteklenen benzer bir etkinlik incelenmiş ve etkinlik sonunda öğretmen adaylarının katılmış oldukları seminerlerle ilgili görüş ve önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Gerçekleştirilen etkinlikle ilgili görüşler etkinliğin planlanması ve eğitim programı, etkinlik boyunca ders veren akademisyenler ve etkinlik sonundaki kazanımlar hakkında olmak üzere üç ana tema altında toplanmıştır. Toplanan veriler incelendiğinde temaları oluşturan maddelerin tamamında katılımcıların görüşlerinin oldukça olumlu olduğu görülmüştür.

Öğretmen ya da öğretmen adaylarına eğitimde kullanılabilecek güncel Web 2.0 araçlarının öğretilmesi yeterli değildir, aynı zamanda bu araçlar öğretilirken kullanılabilecekleri uygun öğretim yaklaşımlarının da aktarılması önemlidir. Verilen eğitimler genellikle verilebilecek eğitimlerin tanıtımı olacak kadar süre ve imkânlarla sahip olduğundan katılımcıların ilgi ve motivasyonlarının artırılması bu tür etkinliklerin en önemli çıktılarıdır. Bu amaç doğrultusunda bu çalışmada da incelenen proje gibi benzer etkinliklerin düzenlenmesi ve yeni destek alanlarının açılması daha fazla öğretmene ya da öğretmen adayına ilgi ve motivasyon aşılanacağı anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, çalışmada incelenen etkinlik sayesinde, katılımcılara Web 2.0 araçları öğretilirken, kullanılabilecekleri yeni yaklaşım ve araçların etkili ve doğru kullanımına ilişkin uygulama deneyimi yaşamaları sağlanmıştır. Çok yüksek sayıda başvuru olmasına rağmen, imkânlar dâhilinde gerçekleştirilen bu etkinliği, tüm öğretmen ve öğretmen adayları tarafından kesinlikle katılmaması gereken bir eğitim olarak ifade etmişlerdir.

Seminer süresince araştırmacılar tarafından gözlenen ve yaşanan sorunlar ve yapılan gözlemler ışığında benzer seminerler düzenlemek isteyen araştırmacılara yönelik öneriler ise şu şekildedir:

- Eğitim sürecini her bir başlığa (Örn: İnteraktif Sunum Araçları (Prezi, SlideShare, PowToon)) en az üç gün ayıracağı etkinlikler planlamalıdır. Bu durum seminer süresinin uzamasına neden olacağından seçilen bir başlığın teorik ve uygulamalı olarak ele alınması verimi arttıracaktır.
- Öğretmen ya da öğretmen adayları gibi farklı disiplinlerden katılımcılarla çalışılıyorsa, katılımcılar birkaç alandan seçilerek, örnek uygulamaların doğrudan bu alanlara yönelik yapılması eğitimi daha etkili yapacaktır.
- Daha geniş süre ile yapılabilecek alana özgü bir eğitimde, grup çalışması yapılacak ek etkinliklere de yer verilmelidir.

Eğitim kapsamı dışında gerçekleştirilebilecek sosyal ve kültürel etkinlikler, ilk kez bir araya gelmiş bir grubun kaynaşması ve grup bilincine kısa sürede sahip olmasına katkı sağlamaktadır.

Evaluation of a Scientific Activity about Use of Web 2.0 Technologies in Education: The Participants' Views

Extended Abstract

Web 2.0 technologies that socially based technologies are becoming more popular in the everyday lives of students and teachers and capable of supporting informal conversation, reflexive dialogue and collaborative content generation, enabling access to a wide raft of ideas and representations. As a result, educators have begun to explore their use in formal education. However, teachers and pre-service teachers don't have information about web 2.0 technologies adequately.

Therefore, researchers clustered Web 2.0 tools in regard to eight areas: social media, interactive presentation tools, online storage and file sharing tools, web authoring and collaborative tools, animation and video tools, learning management systems, online survey and testing tools, concept maps and drawing tools. Because of these social tools could be used for education for facilitate to teaching activities, authors have organized a scientific meeting about web 2.0 education for pre-service teachers and shared their experience about this meeting process. This is a kind of seminar for pre-service teachers about investigation and utilization of web 2.0 tools teaching and learning environments which is supported by TUBITAK.

In this study, the participants' views of this seminar were analyzed based on three sub-titles: educational plan in the seminar, academicians in the seminar and benefits at the end of the seminar. It is a kind of descriptive study to analyze the participants' views about this seminar. The sample of the study consisted of 40 pre-service teachers who participated in the seminar. They were selected from 10 different departments of 17 different universities and from 3rd and 4th year undergraduate students. 9 of them are male, 31 of them are female and 13 of the participants are in the third grade and 27 of them are studying in the fourth grade. In order to collect relevant data, Activity Evaluation Survey (AES) was used. It consists of 21 questions of type 5 Likert. In addition, we also asked three open-ended questions to learn in depth what they would prefer for the program's positive and negative aspects and similar activities.

According to the results, the views of pre-service teachers on the seminar were gathered under three main themes: the planning of the seminar and the training program, academicians lecturing throughout the seminar, and benefits at the end of the seminar. When the collected data were examined, it was seen that the views of the participants were very positive in all of the materials constituting the themes. Proposals for the researchers who want to organize similar seminars on the problems and observations observed by the researchers during the seminar are as follows:

- Plan the activities to take at least three days of each activity (e.g. Interactive Presentation Tools (Prezi, SlideShare, PowToon)). This will lead to the prolongation of the duration of the seminar, which will increase the theoretical and practical consideration of a chosen topic.
- If the participants are working in different disciplines, such as teachers or pre-service teachers, the participants will be selected from a few areas and the training of example practices directly in these areas will make the training more effective.
- Additional activities should be included in group work in an area-specific training that can be done over a longer period of time.

Keywords: Web 2.0 Education, Web 2.0 Tools, Pre-service Teachers

Kaynaklar

- Ajjan, H., & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *The Internet and Higher Education*, 11(2), 71-80.
- Altun, A. (2008). Yapılandırmacı öğretim sürecinde viki kullanımı. In *International Educational Technology Conference (IETC), Eskişehir, Türkiye*.
- Elmas, R., & Geban, Ö. (2012). Web 2.0 tools for 21st century teachers. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.
- Fraenkel J.R. & Wallen N.E. (2006) *How to Design and Evaluate Research in Education*. McGraw-Hill, New York.
- Gökdere, M. ve Çepni, S. (2005). Üstün yeteneklilerin fen bilimleri öğretmenlerine yönelik bir hizmet içi eğitim uygulama ve değerlendirme çalışması. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(3), 271-296
- Günüç, S., Odabaşı, H.F. ve Kuzu, A. (2013). 21. yüzyıl öğrenci özelliklerinin öğretmen adayları tarafından tanımlanması: Bir Twitter uygulaması, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 436-455.
- İlhan, A. Ç. (2004). 21. yüzyılda öğretmen yeterlikleri. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 58, 40-45

- İşman, A. Ve Albayrak, E. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- O'Reilly, T. (2007). What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. *Communications & Strategies*, 1(3), 17-37
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M. ve Baysal, N. (2011). *Sosyal ağ sitelerinin eğitsel ortamlardaki işlevselliği*. 6th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11), Elazığ, Turkey
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st Century skills: Learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Uzal, G., Erdem, A., Önen, F. ve Gürdal, A. (2010). Basit Araç Gereçlerle Yapılan Fen Deneyleeri Konusunda Öğretmen Görüşleri ve Gerçekleştirilen Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 1(4), 64-84.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.